

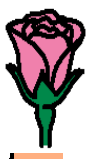

PROGRAM STYMULACJI POLISENSORYCZNEJ WEDŁUG PÓR ROKU NA PODSTAWIE KSIĄŻKI „ROZWÓJ DAJE RADOŚĆ” JACKA KIELINA

1. Lato w metodzie Porannego Kręgu

Metoda porannego kręgu ma oddziaływać na wszystkie zmysły człowieka, aby całym sobą mógł poczuć daną porę roku. Dziś przedstawiam Wam lato. Proszę na chwilę zamknąć oczy i wyobrazić sobie Wasze wakacje. Gdzie jesteście? Morze? Góry? Słyszycie śpiew ptaków lub szumiący strumyk? Czujecie ciepło promieni słonecznych lub szorstki piasek pod stopami? Lato kojarzy nam się zazwyczaj z odpoczynkiem, przyjemnością. Dość łatwo jest nam przywołać wspomnienia o nim oraz znów przez chwile przenieść się wszystkimi zmysłami w miejsce, gdzie spędziliśmy nasze wymarzone wakacje. Osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi czasem nie są w stanie samodzielnie zanurzyć stóp w piasku, zbierać muszelek. Dlatego naszym zadaniem jest przybliżyć im ten świat, pokazywać i czynić bardziej dostępną otaczającą przyrodę.

Latem oddziałujemy kolorem czerwonym, który silnie pobudza i ożywia. Żywioł lata to ogień. Ma w sobie olbrzymią moc przykuwania uwagi. Nawet dzieci, które nie potrafią na niczym zatrzymać wzroku, reagują na ogień jakimś nabożnym skupieniem. Ogień dostarcza im wielu wrażeń. Świeci i migoce, porusza się i zmienia swój kształt, grzeje. Wrażeń muzycznych dostarcza nam grzechotka, zapachowych zapach róż. By stymulować zmysł smaku używamy wiśniowej konfitury. Możemy również zmienić oświetlenie na czerwone poprzez pomalowanie żarówki, będzie to symbolizowało ogień. Ponad to do zabawy używamy przedmiotów które kojarzą nam się z latem: piasek, muszle, kamyki, woda, słońce, ciepło, kwiaty, trawa itp.

LATO						
ŻYWIOŁ	KOLOR	ZAPACH	SMAK	INSTRUMENT	REKWIZYTY	GŁOSKI
OGIEŃ 	CZERWIEŃ POMARAŃCZ 	RÓŻNAY 	Wiśniowa konfitura 	GONG	CZEWONE CHUSTY, WSTAŻKI 	i

2. Aktywizacja zmysłów w metodzie Porannego Kręgu „LATO”

Stymulacja dotykowa:

Dotykanie materiałów, chust, wstażek o różnej strukturze w kolorze czerwonym. Mogą to być szale, prześcieradła, niepotrzebne ubrania. Dotykanie, manipulowanie piaskiem, muszlami. Dotykanie trawy, wody, zabawa z różną temperaturą, dotykanie ciepłego lampionu – symbol ognia. Dotykanie kamieni. Zabawa przedmiotami kojarzącymi się z latem. Zabawa powietrzem – suszarka (ciepło, zimne), zabawa wiatrakami.

Stymulacja słuchowa:

Słuchanie muzyki relaksacyjnej i z nagranyymi odgłosami przyrody (szum morza, wiatru, lasu, śpiew ptaków, itp.), słuchanie nasilających się odgłosów (łączenie z obrazem, zapachem), gra na instrumentach, rozpoznawanie dźwięków (np. wydawanych przez instrumenty czy przedmioty), reagowanie ruchem na umówione sygnały, pobudzanie lub wyciszanie muzyką. Dodatkowo słuchanie odgłosów przelewającej się wody, odgłosy rzuconych kamieni do wody, śpiewanie piosenek o lecie.

Wzrok:

Obserwacja: palącego się ognia – lampy, przedmiotów związanych z latem. Obserwacja przesypującego się piasku, obserwacja rzuconych kamyków do miski z wodą.

Węch:

Masaż, inhalacje i wdychanie. Pobudzanie, orzeźwianie, uspokajanie, odświeżanie zapachami emitowanymi przez emiter zapachowy lub palące się świece. Wykorzystanie naturalnych zapachów do stymulacji (wąchanie herbat zapachowych, liści, kwiatów itp.)

Smak:

Próbowanie produktów spożywczych o określonych smakach, usprawnianie ruchów warg i języka.

Aktywizacja poszczególnych zmysłów za pomocą bodźców stosowanych w metodzie porannego kręgu przeprowadzana jest zawsze według stałego schematu, dzięki czemu dzieci uczą się identyfikować działania i przewidywać zdarzenia, co ma znaczący wpływ na rozwijanie u nich poczucia bezpieczeństwa.

W nawiązaniu do komunikacji alternatywnej (AAC) warto jest podczas takiej stymulacji szukać motywatorów dziecka, czyli przedmiotów, aktywności, zapachów, piosenek, dźwięków, bodźców wizualnych, które będą się dziecku bardzo podobały, co poznamy po jego sposobie reakcji 😊 Dziecko może ożywić się na daną aktywność, uśmiechać się, machać rękami itp. Warto jest obserwować jego zachowania komunikacyjne. Szukanie motywatorów w komunikacji jest bardzo ważne. Zazwyczaj od tego zaczynamy naszą pracę. Jeśli wiemy, co podoba się dziecku zakładamy, że chętnie będzie się o to upominać lub chętnie będzie o tym rozmawiać. Musimy pamiętać, że dla każdego dziecka motywatory mogą być inne. Zachęcam podczas stymulacji polisensorycznej do obserwacji dzieci. Może okazać się, że słuchanie odgłosów szumu morza lub zabawa piaskiem jest właśnie najlepszym motywatorem dla dziecka 😊

3. Przykładowy przebieg zajęć

Co jest potrzebne:

Wiersze i opowiadania o lecie, lampka, olejek i świeca o zapachu różanym, piosenka „Morze”, muzyka relaksacyjna z odgłosami lata, piasek, muszelki, kamyki, stolik do zabawy z żywiołami, plastikowe butelki napełnione wodą, kilka świeczek złączonych ze sobą, sztuczne ognie, grzechotka, czerwona chusta, konfitury z wiśni, czerwone tkaniny, kwiaty i inne motywy zdobiące sale, urządzenia wibracyjno-wodne do stóp.

Przebieg:

1. Zapalenie lampki zapachowej (zapach różany). Podchodzimy do każdego dziecka eksponując palącą się świeczkę. Zwracamy uwagę na zapach i cechy ognia: ciepły, jasny.
2. Powitanie piosenką, w której wymienia się imię każdego dziecka. Podczas piosenki masujemy dłonie dzieci oliwką o zapachu róży. Zbliżamy dłoń dziecka do nosa, by wyraźnie poczuło prezentowany zapach.
3. Opowiadania o porze roku połączone z prezentowaniem materiału przyrodniczego:
 - czytanie wiersza barwnie opisującego tę porę roku
 - słuchanie piosenki „Morze” mówiącej o znakach lata: (piasku, muszelkach, wodzie itp.), w trakcie piosenki eksponujemy wymienione w piosence „dary lata”.
4. Słuchanie szumu morza i rzeki – dźwięki odtwarzamy każdemu dziecku siedzącemu w kręgu i jednocześnie stymulujemy stopy dziecka za pomocą urządzenia wibracyjno-wodnego by zbliżyć dziecku odczucia jakich dostarcza kontakt z wodą w morzu.
5. Wyszukiwanie kamyków i muszelek w piasku przez każde dziecko. Wrzucanie ich do wypełnionej wodą butelki, a następnie potrząsanie butelką i kojarzenie tego odgłosu z szumem morza.
6. Spotkanie z żywiołem – ogniem:
 - prezentujemy palących się jednocześnie kilka świeczek, by wzmocnić efekt wielkości płomienia
 - eksponowanie sztucznych ogni
7. Muzykowanie na instrumencie – zabawy grzechotką i próba samodzielnego zagrania przez każde z dzieci.
8. Zakładanie czerwonej chusty każdemu dziecku na głowę przy muzyce relaksacyjnej z odgłosami lata.
9. Zastosowanie bodźców smakowych – każde dziecko próbuje konfitur z wiśni. Poznajemy smak słodki.
10. Gaszenie lampki zapachowej – każde dziecko zdmuchuje płomień świecy i jednocześnie śpiewamy piosenkę pożegnalną z wymienianiem imion każdego dziecka.

Opracowała: Aneta Joanna Kopeć

Opracowanie powstało dzięki wsparciu finansowemu Miasta Stołecznego Warszawa, Urząd Dzielnicy Ochota w ramach projektu: Wspieranie komunikacji dzieci niepełnosprawnych z otoczeniem z zastosowaniem metod AAC w ośrodku dla dzieci niewidomych ze sprzężoną niepełnosprawnością w Stowarzyszeniu Tęcza.

Bibliografia:

- Kielin J.: „Rozwój daje radość” GWP 1999.
- Polkowska I.: „Praca rewalidacyjna z dziećmi upośledzonymi umysłowo w szkole życia. WSiP 1998.
- Piszczek M. (2000) „Edukacja uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym”, Warszawa, CMPP-P MEN.